

Διατακτικό

Η άρνηση των αρμόδιων αρχών να χορηγήσουν συσκευή συνδέσεως στο εικονικό ιδιωτικό δίκτυο των δικηγόρων (RPVA) σε δικηγόρο νομίμως εγγεγραμμένο σε δικηγορικό σύλλογο άλλου κράτους μέλους, για τον λόγο και μόνον ότι δεν είναι εγγεγραμμένος σε δικηγορικό σύλλογο του πρώτου κράτους μέλους στο οποίο επιθυμεί να ασκήσει το επάγγελμά του ως ελεύθερος επαγγελματίας, στις περιπτώσεις στις οποίες δεν επιβάλλεται από τον νόμο υποχρέωση ενέργειας κατόπιν συμφωνίας με άλλο δικηγόρο, συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκόλυνσης της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους, ερμηνευόμενου υπό το πρίσμα του άρθρου 56 και του άρθρου 57, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν μια τέτοια άρνηση, δεδομένου του πλαισίου εντός του οποίου αντιτάσσεται, ανταποκρίνεται όντως στους σκοπούς της προστασίας των καταναλωτών και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης που είναι ικανοί να τη δικαιολογήσουν και αν οι συνακόλουθοι περιορισμοί δεν τελούν σε δυσαναλογία προς τους σκοπούς αυτούς.

(¹) EE C 165 της 10.5.2016.

Απόφαση του Δικαστηρίου (όγδοο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2017 [αίτηση του Krajowa Izba Odwoławcza (Πολωνία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως] — Archus sp. z o.o., Gama Jacek Lipik κατά Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.

(Υπόθεση C-131/16) (¹)

(Προδικαστική παραπομπή — Δημόσιες συμβάσεις — Οδηγία 2004/17/ΕΚ — Αρχές που διέπουν τη σύναψη των δημόσιων συμβάσεων — Άρθρο 10 — Αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων — Υποχρέωση των αναθετόντων φορέων να ζητούν από τους προσφέροντες να τροποποιούν ή να συμπληρώνουν την προσφορά τους — Δικαίωμα του αναθέτοντος φορέα να κρατεί την τραπεζική εγγύηση σε περίπτωση άρνησης — Οδηγία 92/13/ΕΟΚ — Άρθρο 1, παράγραφος 3 — Διαδικασίες προσφυγής — Απόφαση ανάθεσης δημόσιας σύμβασης — Αποκλεισμός προσφέροντος — Προσφυγή ακύρωσης — Έννομο συμφέρον)

(2017/C 239/17)

Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική

Αιτούν δικαστήριο

Krajowa Izba Odwoławcza

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Archus sp. z o.o., Gama Jacek Lipik

κατά

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.

παρισταμένης της

Digital-Center sp. z o.o.

Διατακτικό

1) Η αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, η οποία καθιερώνεται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, έχει την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, απαγορεύει στην αναθέτουσα αρχή να καλεί τους προσφέροντες να προσκομίζουν τις απαιτούμενες δηλώσεις ή έγγραφα των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει της συγγραφής υποχρεώσεων και η οποία δεν πραγματοποιήθηκε εντός της ταχθείσας προθεσμίας για την υποβολή των προσφορών. Αντιθέτως, το άρθρο αυτό δεν απαγορεύει στην εν λόγω αναθέτουσα αρχή να καλεί τους προσφέροντες να διευκρινίζουν μια προσφορά ή να διορθώνουν πρόδηλα εκ παραδρομής σφάλματα που εμπεριέχει η τελευταία, υπό τον όρο ωστόσο ότι η πρόσκληση αυτή απευθύνεται σε όλους τους προσφέροντες που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, ότι όλοι οι προσφέροντες αντιμετωπίζονται κατά ισότιμο και ειλικρινή τρόπο και ότι η διευκρίνιση αυτή δεν μπορεί να εξομοιωθεί με υποβολή νέας προσφοράς, πράγμα που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

- 2) Η οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, στην οποία μια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης κατέληξε στην υποβολή δύο προσφορών και στην ταυτόχρονη έκδοση δύο αποφάσεων από την αναθέτουσα αρχή εκ των οποίων η πρώτη απορρίπτει την προσφορά ενός εκ των προσφερόντων και η δεύτερη αναθέτει τη δημόσια σύμβαση στον άλλον, ο αποκλεισθείς προσφέρων ο οποίος ασκεί προσφυγή κατά των ανωτέρω δύο αποφάσεων πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την απόρριψη της προσφοράς του αναδόχου, πράγμα το οποίο συνεπάγεται ότι η έννοια της «συγκεκριμένης σύμβασης» του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/13, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2007/66, μπορεί, κατά περίπτωση, να αφορά την ενδεχόμενη κίνηση νέας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.

(¹) EE C 211 της 13.6.2016.

Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 18ης Μαΐου 2017 [αίτηση του Curtea de Apel Craiova (Ρουμανία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως] — Fondul Proprietatea SA κατά Complexul Energetic Oltenia SA

(Υπόθεση C-150/16) (¹)

(Προδικαστική παραπομπή — Κρατικές ενισχύσεις — Απαίτηση εταιρίας της οποίας το κεφάλαιο κατέχει κατά πλειοψηφία το Ρουμανικό Δημόσιο, έναντι εταιρίας της οποίας μόνος μέτοχος είναι το ίδιο Δημόσιο — Δόση αντί καταβολής — Έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» — Υποχρέωση κοινοποιήσεως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

(2017/C 239/18)

Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική

Αιτούν δικαστήριο

Curtea de Apel Craiova

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Fondul Proprietatea SA

κατά

Complexul Energetic Oltenia SA

Διατακτικό

- 1) Υπό περιστάσεις όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι δυνατό να συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ η απόφαση εταιρίας ανήκουσας κατά πλειοψηφία σε κράτος μέλος με την οποία εγκρίνεται, προς απόσβεση απαιτήσεως, η αντί καταβολής μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου ανήκοντος στο ενεργητικό άλλης εταιρίας της οποίας μόνος μέτοχος είναι το ίδιο κράτος μέλος και η καταβολή ποσού ίσου προς τη διαφορά μεταξύ της εκτιμώμενης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του ποσού της απαιτήσεως, εφόσον:

- η απόφαση αυτή συνιστά πλεονέκτημα το οποίο χορηγείται άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους και μπορεί να καταλογιστεί στο Δημόσιο,
- η επωφελούμενη επιχείρηση δεν θα είχε λάβει παρόμοιες διευκολύνσεις από ιδιώτη πιστωτή, και
- η εν λόγω απόφαση είναι σε θέση να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εξακριβώσουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές.

- 2) Εφόσον εθνικό δικαστήριο χαρακτηρίσει ως κρατική ενίσχυση την απόφαση εταιρίας ανήκουσας κατά πλειοψηφία σε κράτος μέλος με την οποία εγκρίνεται, προς απόσβεση απαιτήσεως, η αντί καταβολής μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου ανήκοντος στο ενεργητικό άλλης εταιρίας της οποίας μόνος μέτοχος είναι το ίδιο κράτος μέλος και η καταβολή ποσού ίσου προς τη διαφορά μεταξύ της εκτιμώμενης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του ποσού της απαιτήσεως, οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους οφείλουν να κοινοποιήσουν την ενίσχυση αυτή στην Επιτροπή πριν από την εφαρμογή της, σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

(¹) EE C 200 της 6.6.2016.